

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ARZUHAN DOĞAN YALÇINDAĞ'IN

“SÜRDÜRÜLEBİLİR SU YÖNETİMİ” KONFERANSI

AÇILIŞ KONUŞMASI

9 Eylül 2008

Ceylan Intercontinental Oteli, İstanbul

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul –Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W, Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Sayın Bakanım, Değerli Konuklar ve Değerli Basın Mensupları,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Kurak geçen bir yazın sonrasında, barajlarımızın doluluk oranlarının % 20lere düştüğü bir dönemde düzenlediğimiz “Sürdürülebilir Su Yönetimi” toplantımıza hoşgeldiniz. Bugün, su konusunda hazırladığımız iki ayrı raporumuzu sizlerle paylaşmanın mutluluğunu yaşıyoruz. “Türkiye’de Su Yönetiminin Durumu: Sorunlar ve Öneriler” başlıklı çalışmayı Prof. Dr. Ayşegül Tanık, Prof. Dr. Necdet Alpaslan ve Doç. Dr. Deniz Dölgen hazırladı. Su konusunda bugün sizlere sunacağımız bir diğer çalışmamız da Rekabet Kurumu Uzmanı Sayın Bülent Gökdemir tarafından kaleme alınan “Şebeke Suyu Hizmetlerinde Özel Sektör Katılımı: Dünya Uygulamaları Işığında Türkiye İçin Model Tartışması” raporudur. Her iki çalışmamızın yazarlarına göstermiş oldukları gayret nedeniyle teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar,

Bireylerin en temel gereksinimi olan, ikame edilemeyen, başlıca ekonomik faaliyetlere önemli bir girdi sağlayan ve yaşam kaynağımız olan su konusunda ülkemizin yaşadığı sorunları TUSİAD olarak kaygıyla izlemekte ve bu konuda üzerimize düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmeye çalışmaktayız. Bu bilinçle, önümüzdeki dönemde nihaileştirmek üzere su konusunda bir dizi çalışma başlattık. Bir yandan 5. Dünya Su Forumu dahilinde çalışmalarımızı yürütürken, bugün sizlere sunduğumuz raporlarla su konusundaki çalışmalarımıza bir yenisini eklemekteyiz.

Dünyadaki ve ülkemizdeki su kısıtı giderek daha vahim bir hal almaktadır. Birleşmiş Milletler verilerine göre, günümüzde 40 ülkede 2 milyardan fazla insan su kıtlığı ile karşı karşıya bulunmakta, 1.1 milyar insan yeterli içme suyuna ulaşamamakta; 2.4 milyar insan atık su hizmetinden faydalanamamaktadır. Bu durumun sonucu olarak, hastalıklar artmakta, gıda güvenliği tehlikeye girmekte ve ülke ve bölgeler arası paylaşım sorunları ortaya çıkmaktadır. Konu ile ilgili çalışmalarda, iyimser tahminle 2050 yılında her dört kişiden birisinin yeterli içme suyuna ulaşamayacağı öngörülmektedir.

Su kısıtı temelde suyun miktarının ve kalitesinin yeterli olmamasından kaynaklanmaktadır. Artan nüfus ve şehirleşme, küresel iklim değişiklikleri, sulamada kullanılan yanlış yöntemler, kaçak ve bilinçsiz kullanım gibi etmenler de su kaynakları üzerindeki baskıyı arttırmaktadır. Buna ayrıca mevzuattaki karmaşa ve yönetsel sorunlar da eklenince su kısıtı, yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası sorunlar halinde karşımıza çıkmaktadır.

Değerli Konuklar,

Su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve iyi yönetilmesi geleceğimiz için hayati önem taşımaktadır. Elbette bir ülkenin su yönetimi, o ülkenin ekonomi, sanayi, çevre, sağlık ve sosyal politikaları ile entegre bir şekilde yürütülmelidir. Maalesef, ülkemizde su kaynaklarımızı etkin kullandığımız ve yönettiğimiz söylenemez. Türkiye’de su hizmetlerine yönelik hukuki ve idari

düzenlemeler dağınık ve parçalı bir yapı arz etmekte ve kurumlar arasında yetki karmaşası yaşanmaktadır.

Ayrıca, artan kirlilik ve kısıtlı kaynaklar karşısında yerüstü ve yeraltı su kaynaklarının kalitesinin izlenmesi için sürekli izleme sistemlerinin kurulması gerekmektedir. Özellikle, Büyükşehirlerimize su sağlayan depolama alanlarımızın ve taşıma kanallarının kalitesinin izlenmesi ve denetlenmesi halk sağlığının korunması için gereklidir. Son dönemde münferit olaylarda, içme ve kullanma sularımızda kimyasal maddelerin tespit edilmesi bu hususun önemini bir kez daha gündeme taşımıştır. Unutmamalıdır ki, temiz ve sağlıklı suya erişim Birleşmiş Milletler tarafından bir insan hakkı olarak tanınmaktadır. Bunun yanında, ekolojik yaşamın en vazgeçilmez unsurlarından biri olan su, ekonomik bir mal olarak da kabul edilmektedir.

Suyun ekonomik bir mal olarak kabulü ve son derece yüksek finansman gerektiren altyapı yatırımlarının zorunluluğu, hizmetin merkezi veya yerel kamu otoritesi tarafından sağlandığı örneklerde etkin olmayan yönetim ve düşük kalite gibi sorunları da beraberinde getirmiştir. Dünyada da benzer örnekleri bulunan bu durum, şebeke suyu hizmetlerinde özel sektör katılımı seçeneğini gündeme taşımıştır.

Şebeke suyu hizmetlerine özel sektör katılımı, rekabetin tesis edildiği, etkin bir regülasyon rejiminin oluşturulduğu ve düşük gelirli hane halklarının su hizmetlerine erişiminin sağlandığı örneklerde başarılı olmuştur. Bu örnekler incelendiğinde, kullanılan yöntem ve sözleşme tasarımının uygulamanın başarısında çok önemli olduğu görülmektedir. Bundan hareketle, Türkiye için şebeke suyu hizmetlerine özel sektör katılımı düşünüldüğü takdirde, uygun düzenleme rejimi, politika yapıcı kurumların eşgüdümünde ve hizmetin özel sektör katılımına açılması öncesinde tesis edilmelidir. Bu yöntemle, toplam su potansiyelinin kullanılması ve hizmet kalitesinin yükseltilmesini mümkün kılacak yatırımların kamu kurum ve kuruluşları ile yerel yönetimler tarafından gerçekleştirilmesinde karşılaşılan altyapı ve finansman sorunları bertaraf edilebilecektir.

Değerli Konuklar,

İklim değişikliği olgusuyla daha da tetiklenen su kıtlığında insan hayatı için paha biçilemez değerde olan su kaynaklarımızın en etkin şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Ülkemizde su hizmetinin sunumunda karşılaşılan yüksek kayıp-kaçak oranları; plansız şehirleşme; hukuki ve idari yapıda gözlenen dağınıklık ve yetki paylaşımındaki belirsizlikler ancak etkin su yönetiminin tesisi ile giderilebilecektir. Sosyal ve ekonomik olumsuzları bertaraf edecek şekilde planlanmış bir yasal çerçeve kapsamında şebeke suyu hizmetlerine özel sektör katılımının sağlanması ile bu sorunların bir bölümünün giderilmesi ya da etkisinin sınırlandırılmasının mümkün olabilecektir. Su hizmetlerinin temel bir insani gereksinim olması nedeniyle bu konuda ekonomik ve sosyal dengelerin gözetilmesi de hayati önem taşımaktadır.

Toplantımızın ülkemizdeki su sıkıntısı sorununa çözüm arayışlarına katkıda bulunacağına ve etkin bir su yönetimi için bir tartışma zemini oluşturacağını umuyorum. Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyorum. Çevre ve Orman Bakanımız Sayın Veysel Eroğlu'nu konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet ediyorum.